

Uchwała nr XIII/157/2021
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 27 grudnia 2021 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy
Szczytna przedstawionej wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2022.

Na podstawie art. 13 pkt 12 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.) w związku z art. 230 ust. 2 pkt 1, ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- Ewelina Kruk-Florkowska — przewodnicząca,
- Ewa Pudło — członek,
- Marek Głód — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Szczytna przedstawionej wraz z projektem uchwały budżetowej na rok 2022.

Uzasadnienie

I. Zgodnie z dyspozycją art. 230 ust. 2 i art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm., zwanej dalej – „u.f.p.”), zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do przedłożenia radzie (sejmikowi) oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany wraz z projektem uchwały budżetowej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Natomiast zgodnie z art. 230 ust. 3 u.f.p. regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionego wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania. Przepis art. 226 u.f.p. określa strukturę i sposób ujęcia poszczególnych elementów w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a zatem także w jej projekcie.

II. Skład Orzekający oceniając przekazany Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu, zgodnie z art. 230 ust. 9 u.f.p. w formie dokumentu elektronicznego, projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Szczytna stwierdził, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej opracowano na lata 2022–2028. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza długu, która została opracowana dla całego okresu jego spłaty.
2. Prognozowane w 2022 r. dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na rok 2022.
3. Zachowano wymóg równoważenia budżetu w części bieżącej, o którym mowa w art. 242 u.f.p., w całym okresie objętym prognozą. Zachowanie w 2022 r. relacji, o której mowa w art. 242 u.f.p. następuje po uwzględnieniu regulacji art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (poz. 1927), zgodnie z którą w latach 2022-2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 u.f.p., pod warunkiem że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Prognozowana w projekcie WPF suma nadwyżek jest wyższa od kwoty przekroczeń o 3.128.246,16 zł.
4. W 2022 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 5,56%, a dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy 13,34% (obliczony z uwzględnieniem planu na III kw. 2021 r.). Jak wynika z wieloletniej prognozy

finansowej, w latach objętych prognozą (2022–2028) relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących nie przekracza dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia, o którym mowa w art. 243 u.f.p., przy czym w latach 2023–2026 zastosowano wyłączenia z limitu spłaty zobowiązań odsetek z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy. Dla tych lat w poz. 2.1.3.2 wykazano odpowiednio 26.000 zł, 24.000 zł, 17.000 zł i 10.000 zł. W objaśnieniach do projektu uchwały nie odniesiono się do podstaw zastosowania ww. wyłączeń, co uniemożliwia zweryfikowanie zasadności ich zastosowania. Świadczy to braku realistyczności prognozy.

5. Z projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w okresie spłaty długu wpływ na kształtowanie dopuszczalnego wskaźnika spłaty, o którym mowa w art. 243 u.f.p., będzie miała realizacja wielkości budżetowych, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). W projekcie uchwały założono, że w latach 2023–2025 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie od 1.577.996 zł do 1.117.396 zł, przy planowanej na rok 2022 ujemnej wielkości 2.335.878 zł i przewidywanego wykonania za 2021 r. w ujemnej wysokości 384.364 zł. Wykonanie nadwyżek operacyjnych w wielkościach poniżej zakładanych spowoduje obniżenie dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych prognozą.

6. W projekcie budżetu na 2022 rok zaplanowano przychody pochodzące m.in. z niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p., w wysokości 1.192.269,47 zł. Z przedstawionego w projekcie wieloletniej prognozy finansowej przewidywanego wykonania budżetu na koniec 2021 r. (załącznik nr 1 wiersz „Wykonanie 2021”) nie wynika, aby Gmina posiadała środki pozostające do dyspozycji w roku 2022 w ww. kwocie. Zwraca się uwagę na potrzebę urealnienia danych przewidywanego wykonania 2021 roku. Skład Orzekający zauważa, że w przypadku niezrealizowania przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p., w prognozowanej wysokości konieczne będzie zabezpieczenie innych źródeł finansowania deficytu lub ograniczenie jego wartości.

Wieloletnia prognoza finansowa obejmuje podstawowe elementy budżetu danego roku oraz lat następnych i powinna być realistyczna. Z orzecznictwa sądów administracyjnych wynika, że użyte przez ustawodawcę określenie, że wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna, oznacza, iż jej ustalenia winny być oparte o przesłanki istniejące realnie w dacie jej sporządzenia i skorygowane o dające się przewidzieć odstępstwa od nich, takie jak chociażby poziom inflacji (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 24 sierpnia 2011 r. sygn. akt III SA/Gl 838/11). Jak wynika z uzasadnienia do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 5 marca 2015 r. (sygn. akt I SA/Kr 1969/14), wieloletnie planowanie umożliwia kompleksową analizę sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego w perspektywie dłuższej niż rok budżetowy, a obligatoryjnym elementem wieloletniej prognozy finansowej jest jej realistyczność. Warunek ten będzie spełniony, gdy taka prognoza będzie oparta na starannie i obiektywnie opracowanych kryteriach oraz przewidywaniach w zakresie zdarzeń, które mają i mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego w perspektywie dłuższej niż rok. Taka prognoza powinna zatem opierać się na przesłankach umożliwiających realną ocenę kształtowania się sytuacji finansowej danej jednostki samorządu terytorialnego. W świetle poczynionych wyżej ustaleń należy stwierdzić, że prognoza powinna się opierać na założeniach umożliwiających realną ocenę kształtowania się sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego w okresie, na który jest uchwalana. W celu uprawdopodobnienia planowanych w wieloletniej prognozie finansowej kwot, należy ją sporządzić z uwzględnieniem zrjonalizowanych przesłanek wpływających na poziom przyszłych dochodów, jak i wydatków. Realistyczność wieloletniej prognozy finansowej oznacza, że prognozę sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego sporządzono z uwzględ nieniem jej obecnej sytuacji oraz że jest możliwa (realna) realizacja przyjętych w prognozie wielkości budżetowych, w tym realizacja przyjętych w prognozie przedsięwzięć wieloletnich.

Skład Orzekający wskazuje jednocześnie, że stosownie do art. 226 ust. 2a u.f.p. objaśnienia planowanych wartości powinny mieć za przedmiot kategorie określone w art. 226 ust. 1 u.f.p., natomiast w objaśnieniach do projektu uchwały bardzo ogólnie odniesiono się do kategorii dochodów bieżących, wydatków, w tym wydatków bieżących, wydatków na obsługę długu oraz wydatków majątkowych, wyniku budżetu, w tym wyniku bieżącego, przychodów i rozchodów, źródeł spłaty

zaciąganych zobowiązań, wskazano również na utrzymywanie się wskaźników zadłużenia w granicach określonych zgodnie z art. 243 u.f.p.

Wskazania wymaga również, że projekt uchwały w sprawie WPF jest niespójny z projektem uchwały budżetowej na 2022 rok w zakresie wartości ujętych w poz. 2.1.1.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia zgodnie z art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust. 2 u.f.p. podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2176 oraz z 2021 r. poz. 1598 i 1641) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

PRZEWODNICZĄCA
SKŁADU ORZEKAJĄCEGO
E. Kruk-Florkowska
Ewelina Kruk-Florkowska